

[Statsministeren.]

partementernes ledende folk, endsige haft nogen mulighed for at gøre sig bekendt med det i ministerierne foreliggende saglige arbejdsmateriale, skal kunne udtale sig mere udførligt, bindende eller bestemt, end det skete i redegørelsen af 6. oktober.

En virkelig redegørelse som forudsat i grundlovens § 38 forudsætter simpelthen, at der har været mulighed for en virkelig tilbundsgående økonomisk, udenrigs- og også handelspolitisk analyse af landets stilling og fremtidsmuligheder. Enhver kan se, at det havde vi med den givne tidsfrist ikke fjerneste chance for.

Hertil kommer så, at vi jo blev en mindretalsregering, som i vor programerklæring bevidst ønskede at afstå fra enhver principiel deklamation og simpelthen fordomsfrit at indbyde alle demokratiske kræfter til samarbejde om løsning af de foreliggende opgaver.

Forhåbentlig indser selv de strengeste kritikere, at dette er det ret beset ubilligt at laste os for.

De bemærkninger, der fremkom fra de demokratiske partiers ordførere om vor udenrigspolitiske stillingtagen, har jeg i det store og hele kun grund til at glæde mig over og takke for.

Der er to områder, jeg gerne vil kommentere lidt nøjere. Det ene drejer sig om det nordiske økonomiske samarbejde, det andet om de bemærkninger, der fra de tidligere regeringspartiers ordførere blev gjort om stationeringen af allierede tropper.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard anstillede nogle betragtninger om det nordiske økonomiske samarbejdes vilkår, set på baggrund af aktuelle tendenser i den internationale økonomisk-politiske udvikling. Han afsluttede disse betragtninger med at spørge mig om, hvorledes arbejdet skrider frem i det fællesnordiske udvalg for økonomisk samarbejde med udarbejdelsen af den rapport om udvalgets arbejde gennem de sidste tre år, som Nordisk Råd henstillede udarbejdet såvidt muligt inden udgangen af indeværende år.

Om dette spørgsmål skal jeg oplyse, at Nordisk Råds henstilling blev drøftet på det nordiske udenrigsministermøde i maj i år. Udenrigsministrene vedtog at tilstille udvalget Nordisk Råds anmodning med

pålæg om at afgive den ønskede rapport inden udgangen af marts 1954. Den korte udskydelse af fristen for afgivelse af rapport beror på, at udvalget endnu havde et stort arbejde foran sig med afsluttelsen af brancheundersøgelser udover arbejdet med at skrive selve rapporten og drøftelserne angående de konklusioner, som udvalget måtte mene at kunne drage af sin virksomhed gennem de sidste tre år. Efter de for regeringen foreliggende oplysninger har jeg kun grund til at regne med, at rapporten vil foreligge omkring april 1954, altså i god tid forud for Nordisk Råds næste møde næste sommer.

Det ærede medlem søgte i sit indlæg iøvrigt at vise, at stærke kræfter i den internationale økonomiske politik har en tendens til at trække de nordiske lande hver sin vej: Norge mod den britiske økonomikreds, Danmark til en vis grad mod Kontinentaleuropa, medens Sverige med sin alsidige og stærke økonomi modstår den fra de forskellige regioner udgående tiltrækningskraft. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard så på denne baggrund en særlig tilskyndelse til, at de nordiske lande i tide besinder sig på, hvorvidt de bør realisere et nærmere økonomisk samarbejde.

Jeg skal ikke nægte, at den problemstilling, som det ærede medlem således opridses, er både interessant og væsentlig, men jeg tror, at den tillægger omverdenens indflydelse som en vanskelighed for det nordiske økonomiske samarbejde lidt for stor betydning. Det er en kendt sag, at Norge har tilkendegivet visse betæneligheder ved at gå ind i et altfor nært økonomisk samarbejde mellem de nordiske lande, sålænge de norske industrier endnu ikke var genopbygget og tilstrækkeligt konsolideret efter krigen. Det er for at imødekomme sådanne norske betæneligheder, som ifølge sagens natur kun kan være tidsbestemte, at det fællesnordiske økonomiske udvalg i nogen grad har ændret målsætningen for sit arbejde.

Da udvalget blev nedsat i 1948, gav det sig som bekendt først i lag med at undersøge mulighederne for en generel toldunion. Tanken herom blev i princippet accepteret af de danske, de islandske og de svenske medlemmer af udvalget. Derimod mødte den af de ovenfor antydede grunde indvendinger